

Pusztába kiáltott (?) szlovák hang

"Levél kommentár nélkül" - ezt a címet viseli az az írás, amely egy illegálisban létrejött, majd időközben Nyugatról hazatelepült, Szlovákiában megjelenő "Nase mary" (Törekvésünk) című lap hasábjain látott napvilágot.

A levél írója Milan Durica professzor, aki a Padova-i Egyetemen kelet-európai történelmet ad elő. E könyv „A propaganda diadala” című fejezetében hosszabb idézet található tőle, melyben rámutat arra, mennyire félrevezette a szlovákokat Benes magyarellenes propagandája.

A levél 1992-ben íródott, mikor már látni lehetett, hogy Szlovákia önálló állammá válik. Milan Durica már 1989-ben megjelent könyvében kiállt ugyanezt sürgetve, mint elkerülhetetlen történelmi lépést.

A professzor levelében arról beszél, hogy ő a szlovák államiság kialakulását egy összetettebb, bonyolultabb szerkezetűrendszerben látja, amely rendszert az eljövendő század kínálja. Szerinte ennek a majdani geopolitikai egységnek a nyugati határa a Morva folyó lenne, keleti határát pedig a Kárpátok karéja képezné. Ezen meglátásait aztán azzal egészíti ki, hogy inti a szlovák közvéleményt, nehogy köitözködjön a magyarokkal, mert a térségben zajló történelmi folyamatok letéteményesei éppen ők - a magyarok. A továbbiakban pedig így ír: Szlovákia kiszakítása az ezeréves magyar birodalomból -- amit a nyugati hatalmak hajtottak végre 1918-20-ban, az érintett milliók megkérdezése nélkülözönéséges bűncselekmény volt úgy a magyarokkal, mint a szlovákokkal szemben. Ennek ékes bizonyítéka a világszerte nyilvánvaló tény, miszerint a csehek és a szlovákok közös karámba terelése nem volt sikeres, s mindössze a kényszer tartotta őket egyben. Ami a szlovákok megalázását és szenvedéseit illeti az együttélés kilátásai megváltoztak! Ezért nekünk, szlovákoknak - írja a szerző - most az a feladatunk, hogy meggyőzzük a magyar politikai reprezentációt arról, hogy elődeink a magyar történelemben mindig konstruktív erőt képeztek. Ha erről meggyőzzük őket, arról is meg kell őket győznünk, hogy a jövőben ismét olyan építő erőt jelentünk majd az együttélésünk új keretei között, az új és közös történelmi államunkban, mint hajdanán.

Hogy mindez megtörténhessen, annak érdekében első lépésként létre kell hoznunk az önálló szlovák államot. Ha ez rövid időn belül nem sikerül, akkor ki kell harcolni a csehektől a leglazább konföderációt, de csak mint ideiglenes megoldást.

Meg kell mutatnunk a magyaroknak, hogy közös történelmi államunk felújítása érdekében mi saját erőnkől, idegen segítség nélkül szabadultunk meg a csehektől.

Durica professzor a továbbiakban rámutat, hogy nem kell félniük a szlovákoknak a magyaroktól s a felújuló együttéléstől. Egyrészt az emberi jogok nemzetközi okirata és gyakorlata biztosítja az emberi jogok védelmét, másrészt az új Magyar politikai képviselő európai gondolkodása kizárja, hogy a szlovákok számára megismétlődjének az 1918-as események. Ezt még az a körülmény is megerősíti, mely szerint Magyarország lesz az első a volt szocialista országok közül, amelyet felvesznek a nyugat-európai közösségbe.

Szólni kell még a millenniumról is, a Magyar Királyság ezeréves évfordulójáról a 2000. évben, ami igencsak közel van, s amiről az egész világon megemlékeznek majd."

(Katolikus Magyarok Vasárnapja, 1993. május 2.i számából.)